

ritate suorum. plures tamē sunt qui nobiscum sunt immo dñs ipse militariū pro cuius fide et religione pugnatis ita q̄ centū ex vobis persequi et superare valeant mille ex illis et mille ex vobis decē milia. Ignavia enī et impertia belli innata sunt eis. Hec in substantia sunt in litteris predictis et si aliquo modo verba sint immutata rē.

De nigroponti captione.

Fidelis quidem et prepotens vrbs Nigropontensis christiane nominis titulo. fideq̄ insignis. ab olim venetiane ditioni et potentatui subiecta. ciuitas profecto opido populosa. negociosa. sed et rerum omnium opulentissima. ciuiumq̄ optimorum refertissima. terra q̄ et mari diligentissime munita. portu p̄sertim tutissimo de mari gaudens. deniq̄ muris et menibus et turribus firmissimis vndiq̄ cincta et circumsepta. ita vt proorsus inexpugnabilis omnium opinione crederet. Que etiam ciuitas Calcedis alio vocabulo cognominata dinoscitur. in insula Euboia sita. Insula inquam in frumento. vino et oleo cunctisq̄ terre nascentibus maiorem in modū fertilis et fecunda. potissimum autē aptis valde pro nauium galearūq̄ fabrica lignis abundas hoc modo sub turcorum venit potestate et direptionē. capta et expugnata Anno dñice incarnationis Millesimoquadringentesimoseptuagesimo primo vertente Clarissimis quidē venetis semper ab olim turcos opido fuisse infestos. tum ob eorum in christū fidem sincerā. tum etiam maximū eorum cui inuidebant potentiā. nemo qui grauisima inter eos hincinde habita discidia. bella vltro citroq̄ fortiter gesta. guerrarū strepitus et cruentos sepe cōgressus legit vel audit dubitare potest. Hinc itaq̄ et hostili odio in ipsos venetos turcos infectus. et nobilis atq̄ p̄diuitis vrbs Calcedis euboie situs oportunitate. opibus quoq̄ et celebritatis gloria allectus. Anno quo supra O marium bechum principem bassam cognominatū tyrannus ipse mahumet cum exercitu copioso nauali et terrestri ad expugnandā ciuitatem ipam Nigropontensem destinauit. Tandem post longam vrbs obsidionē ipemet cum longe copiosiori exercitu ex bizantio ad mouit. pontemq̄ facto ex nauibus trans aquam pfundam satis et latam que vrbs preterfluit. militem in litus traiecit. et ex ea parte qua nō putabatur muros aggreditur machinis. quatit oppugnat. iactūq̄ plurimorum lapidum spericorum diruere festinat. Nam traditor quidam omnium nequissimus atq̄ pessimus. machinarum scz omnium que in ciuitate in menibus et turribus atq̄ pugnaculis erant magister et p̄fectus Thomas scz liburni cognominatus. signum turcis dedit. vt in loco sue stationis muros vbi debiles erant. bombardarū ictibus verberarent facile ruituros. quod et factum est. Sicq̄ prodicione res acta est nō equo Marte pugnatum. Interea classis venetiana in subsidium et tutelam vrbs et ciuium obsessorū missa. negligentius agens. vagabatur p̄ mare. capiendis Ianuensium et Cathaloniorū aliorūq̄ christianorum nauibus intenta magis. quibus ad suam firmandā classem ratibus adiunctis. venetianus capitaneus cuius rei gratia aduenerat nō satis probe est p̄secutus. Cum enim prepotentē nimis iam haberet classem. que rem cōficere p̄spere deo p̄picio potuisset ad insulam quidem euboie p̄perauit. scz ostendens maximā obsessis iam vndiq̄ ciuibus ex vrbe spectantibus leticiam suo aduentu infudit. Ita vt manus vtriusq̄ p̄ animi et cordis exultatione et iocunditate expanderent in celum. sed frustra eos iniquus ille capitaneus spe sua opinione fefellit. turbauit exitu infausto. tristitia effecit ingenti. haud dubium quin longe maiori q̄ ante gaudio letificarat. Nam cum tanta esset fretus classe ipse formidolosus. inter inimicorum morsus mortisq̄ horrende cruciatus ciues fideles dereliquit. et p̄clare vrbs miserandam direptionem. p̄spiciens. nil proorsus effecit neq̄ propius voluit applicare. cū tamen omnes pontes quos turci fecerant. facile sua classe armatissima irumpere potuisset. Cunctisq̄ omnes singularum patroni nauium p̄ classem passim cōtra eum conclamarent. grauiusq̄ omnino suā negligentia ferrent. crebro ingeminantes cur trepidaret cur nō accederet cur de industria tam insignē tam fidelem tam opulentā ciuitatē perditum iri permitteret. Ille surda bec aure hauriens in eodem loco immobilis inuulsiq̄

permanſit. Itaq; dū in mari nūl agitur et claffis inuactū pſeuerat fixa. atq; deſenſionis ſignū obſeſſis ciuib; nullū pſus datur. quin potius tutationis fiducia ſub oculis eripitur. turcoꝝ princeps animoſius agens. res bellicas fauentib; fatiſ. pſpere votiueq; pſequitur. ad menia pperat intrepidus. aſſultū parat. ordinat pſictū. et qđ in talib; cōducit plurimū. accitiſ militib;. accurata eos orđe corrobora. p̄mia etiā magna pollicēs hiſ qui p̄mi muros cōſcenderet. atq; ita vniuerſoꝝ animoſ adeo reddidit in preliū auidos et accenſoſ. q; per duas dieſ nocteſq; p̄tinuāſ cum ingenti fragore ſummo ſtudio viq; maxima urbem oppugnabāt. Quāq; enī a ciuib; deintuſ machiniſ grauiffime vulnerarentur. ac inter bombardarū ictuſ veluti canes interficerent. repellerenturq; e minus nonnūq;. omnīū generū miſſilibuſ. ſuoꝝ tamē inter necē et ſtragē innumeram. plurimāq; mortis imaginē. tanto cū impetu et conatu turci irruptoſ occuparūt muros immo tanta alacritate alter alteri ſuccedere cōtendebat. vt eoꝝ nemo pedē referre. ſtare nemo cōpertuſ ſit. cuncti vero animoſiſſime aſſilire viſi. quāq; frequentiffimi interirēt. Biſ eos muris aduolaſſe ferunt. biſ inde fuiſſe p̄cipitatoſ noſtroꝝ audacia. tandē vero vbi noſtri auxilio claffiſ quā ſub oculiſ cernebāt penituſ deſtituti. longaq; deſatigati oppugnatione et exhauſti laborib;. rem omnē perditā vident. fracti animiſ in vrbis forū pariter cōueniunt. et cōfortati diui ſacramenti eucharitiſte vel cōſpectione vel ſumptione. irrumpentib; iam turciſ. manuſ enitiffime cū eiſ cōſerunt. trucidant quotquot poſſunt. neciq; dant innumerōſ. et orciſ infernalib; immittunt. donec tandē et ipſi pro chriſti fide cōſtantiffime agonifanteſ. mortē ſubeunt haud dubiū beatam. Et quod femineo ſerui magnopere glorioſum extitit. hanc inter cedem miſerabilē. plurimāſ egregia forma fideq; femināſ. tum nuptāſ tum virgineſ. armiſ indutaſ ferunt more amatoꝝ pugnaſſe. ſicq; inter reliqua mortuoꝝ cadauera fuiſſe reptāſ. quaſi non antea voluiſſent occumbere q; p̄fidiffimoꝝ turcoꝝ ſuiſ tenelliſ manuſ effuſiſſent cruore. quo vel ſic inimicū nobiſ ſanguinē libaſſent. et p̄ſtituſſent obſequiū deo in ipſo ſue articulo mortis. Verū viri illi ciueſq; clariffimi. proditorē illum nephariū liburni ſuperi memoratū. ſuperſtite habere nolēteſ. digniſ priuſ ſupplicijſ p̄ reatu de eo ſumptiſ crudeliter interemerūt. Hec inter agendū. vrbis dumtaxat pretor Pauluſ erico appellatuſ in arcem cōfugit adherentib; ſibi pauciſ quibuſdā p̄moriſb; ciuitatiſ. pauciſ aliuſ de euadentib;ſ. Capta itaq; turcoſ vrbē. victoriaq; adepta. oēſ italiſ generiſ pubeſ. palis acutiſſimiſ fecit affigi. alioſ ſaxiſ eluſiſ. alioſ ſectōſ per mediū diuiſiſ. alioſ vrbis peniſ atq; horredis affectoſ cruciatib; ad ſupera (haud dubiū) tranſmiſiſ. grecaſ nam tm̄ gentē ſub haſta vendi p̄cepit. Quā factū eſt vt omēſ calcidiſ plateeſ vie. cruore occiſoꝝ replerent. Interea p̄toris vrbis filia vnicā. virgo caſtiſſima. puella decoꝝa facie et veniſto aſpectu. turco ob ſuā pulchritudinē ingentē adducta. cum turpitudinē et fedē cōmixtionē cōſentire proſuſ rennueret. p̄tinuſ iugulata proq; fide caſtitiſ martirio p̄culdubio coronata. ſponſo virginū chriſto ſponſa ipſa in euum eſt in celis p̄iuncta. Porro qui in arce erant data ſibi a turco fide de vita ſeruanda. pactoq; firmato q; ſalutē euaderēt ſi arcem libere in deditiōnē traderent. exinde p̄fidenter exierunt. ſed mox egreſſoſ ipſe fidefraguſ tyrann⁹ arce potituſ. omneſ ad vñū iuſſit extemplo trucidari. Hūc in modū (p̄fecto miſerandū) ciuitate pdita. occiſiſ incoliſ. cede expleta. venetoꝝū capitaneuſ claſſe ſoluta. q̄ oim̄ arbitrato ſola oipotentis volūtate excepta facile tantā deſenſaſſe vrbē ſi vir fiduſ et fortis fuiſſet. cū puo honore. fructu nullo. obprobrio ſempiterno. rebus infectiſ. immo turpiſſime neglectiſ. venetiāſ remeauit. moxq; apud ſenatū accuſatuſ. deſenſionis quidē locū accepit. ſed poſt multāſ inuanū adductaſ falſaſ rōneſ et excuſationeſ in peccatiſ. tandē nō ſatiſ dignā p̄ meritū accepit vltionē. exilio relegatuſ. atq; p̄petuo p̄ſtigatuſ cum omnib; ſuiſ a ciuitate venetarū in oppidū cui eſt vocabulū Vinum. Ita reſ hec finē accepit triſtem proſuſ et infelicē.

Hoc modo equitant turci tempore pacis dum ob aliquā ſolennitatē ſiue ſolatij cauſam. feſtiuiori vtuntur apparatu. Suerrarū vero tempore eodem pene habitu ſed armatura alia: enſib; ſc; accincti rē. in preliū pergunt.